

Frederiksborg Amts Avis 28. marts 1987

**Hans billeder bliver til
ude i den natur han maler**

**Frederikssund Kunstforening markerer
maleren Niels Nielsens 70års fødselsdag
med udstilling i Langes Magasinbygning**

Frederiksborg Amts Avis

28.3.87

Hans billeder bliver til ude i den natur han maler

Frederikssund Kunstforening markerer maleren Niels Nielsens 70 års fødselsdag med udstilling i Langes Magasinbygning.

Af BIRGER KRISTENSEN
Foto: JØRGEN RUBÆK

Det var på sin 14-års
fødselsdag, kunstmale-

ren Niels Nielsen fik sin første malerkasse. Da han var fyldt 16 år, debuterede han på Kunstnernes Efterårsudstilling i København. Debutbilledet var et motiv fra Ådalen i Frederikssund. Far-

verne var lagt tykt med raske penselstrøg. Nu er billedet på udstilling igen - den udstilling som Frederikssund Kunstforening i formiddag åbner i Langes Magasinbygning i Frederikssund

for at hædre bysbarnet, der fylder 70 år på tirsdag.

kunne sige sit job
rerkontoret og blive
passe mig, enten på
i Frederikssund
gen, hvor vi også
sted at være, for
Nielsen.

Niels Nielsen fører ikke scrap-bog. I stedet kan han dykke ned i skuffer med righoldigt indhold af udklip om hans lange kunstner-liv omkring Roskilde Fjord og på Skagen.

I Frederikssund kendes Niels Nielsen som »Niels Billedhugger«. Barndomshjemmet lå på hjørnet af Skolegade og Jernbanegade, hvor hans far, kunstmaleren Emanuel Nielsen, havde sit stenhuggerværksted. Selv om faderen havde lært at tegne og male på Kunstakademiet i København, var det stenhuggerfaget, der gav familien til dagen og vejen. Kunsten var kun noget, der blev dyrket, når tiden var til det. Men Emanuel Nielsen var kunstner. Både Niels og hans to yngre brødre lærte fra barnsben at tegne og male. Da Niels fyldte 14, skulle han altså have sin egen malerkasse, også selv om Emanuel Nielsen måtte tømme knægtens sparekassebog for at få råd til gaven.

Malerkassen blev brugt flittig. Alt imens Niels Nielsen, ligesom hans yngre bror senere gjorde det, lærte stenhuggerfaget på faderens værksted, tegnede og malede han - med sin far som læremester - på livet løs.

Et adelsmærke

Men selv om den tidlige debut på Kunstnernes Efterårsudstilling viste, at knægten havde talent, blev det ikke til nogen uddannelse på Kunstakademiet.

Emanuel Nielsen vidste kun alt for godt, hvor svært det var, at slå sig igennem som kunstner.

Niels Nielsen arbejdede på stenhuggerværkstedet længe nok til, at lillefingeren på hans venstre hånd blev tyk af at støtte mejslen. Det er den stadig, og det er Niels Nielsen stolt af. For om en sådan lillefinger har forfatteren Johannes V. Jensen sagt, at den er stenhuggerens adelsmærke.

- Selv om jeg befandt mig godt med håndværket, havde jeg ikke ønske om at overtage stenhuggerværkstedet, da far lagde op. Jeg var blevet gift. Min hustru havde et godt job på et sagførerkontor i København. Vi havde bygget hus for enden af Marbækvej, der dengang lå så langt ude »på landet«, at vi ikke så kragerne vende. Takket være min hustrus indtægt kunne jeg koncentrere mig om at tegne og male. I midten af 1960'erne var det gået så godt, at min hustru

Maler på stede

Det er den danske Niels Nielsens. Fjordlandskaberne Roskilde Fjord og Skagen ved Skagen trukne motiver. Han har rejst til Norge og Sverige og også haft tegnebl

Men udlandet har ham ret meget - om at bryde op i sund har strejft h

- Lige gyldigt om ter eller sommer, naturen med mine Stiller mig op og nser. I de første år lige uden for Freder fandt mine motive det fortrinsvis i H jeg får stof til min seneste år har jeg sommer og efterår let på et og sam Gershøj, hvor jeg h ideallandskab: m grunden, fjord im på den anden si bare drejer sig, er ingredienser, men Årstiderne med s farver og vejret n tende belysninger billede bliver en g

Når jeg er i S havet og landska destederne med l jeg maler. Også h stedet, selv om stormer, betyder, ge lærredet på str på knæ for at m regner, eller vejret går jeg ned på hav en friskfanget fisk ler i en opstilling, brændevinsflaske Niels Nielsen.

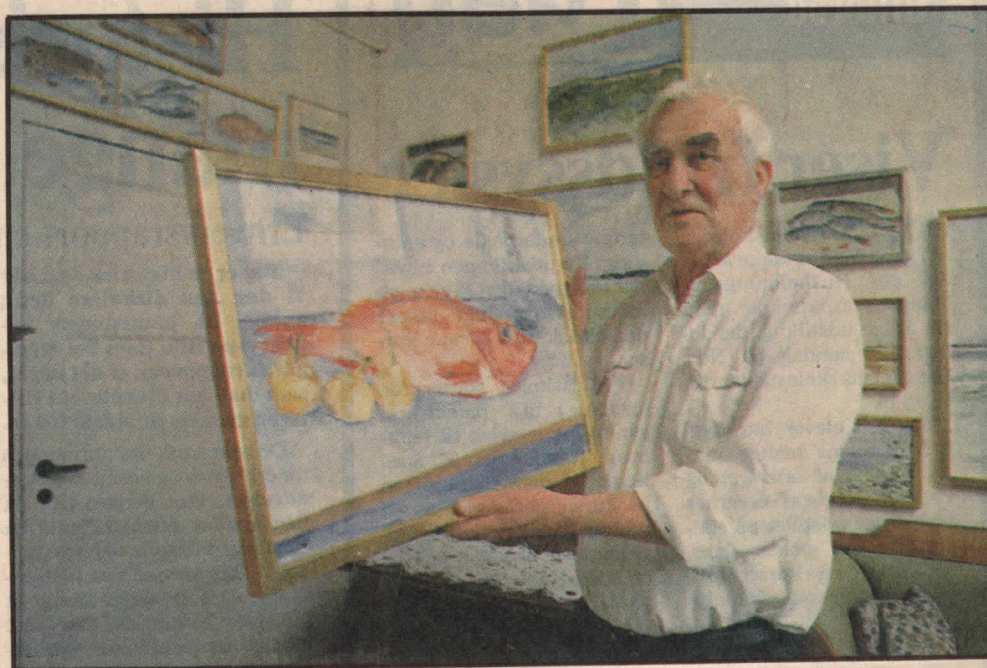
Der buldres

Som Frederikssu ening har for va inviterer en af »si udstille, er der, med Niels Nielse i Magasinbygning det et smukt kata giver prøver på M talent som tegne skriver museum

1987

er til an maler

sens 70 års fødselsdag

Kun i sjældne tilfælde kan vejret tvinge Niels Nielsen indendøre, når han maler. Så går han først på havnen og henter en friskfanget fisk, som derefter males for eksempel sammen med en brændevinsflaske.

At der ruller kunstnerblod i Niels Nielsens årer dokumenteres med denne buste, som faderen Emanuel Jensen skabte, da Niels Nielsen var tre måneder. Den er med på udstillingen sammen med et selvportræt fra de unge år, som Birgit Bielefeldt fra kunstforeningens bestyrelse fredag hængte op i Langes Magasin

At der ruller kunstnerblod i Niels Nielsens årer dokumenteres med denne buste, som faderen Emanuel Jensen skabte, da Niels Nielsen var tre måneder. Den er med på udstillingen sammen med et selvportræt fra de unge år, som Birgit Bielefeldt fra kunstforeningens bestyrelse fredag hængte op i Langes Magasin

bysbarnet, 0 år på tirs-

nd kendes Niels Niels Billedhuggerhjemmet lå på gade og Jernbanes far, kunstmaler Niels Nielsen, havde værksted. Selvfølgelig lærte at tegne ved Kunstakademiet i København. Det stenhuggermiljø til dagen til dagen var kun nok, når tiden Emanuel Nielsen. Både Niels og sødrene lærte fra tegne og male. Da Niels skulle han altså male kasse, også Niels Nielsen måtte sparekassen til gaven. Niels blev brugt flittigt. Niels Nielsen, sødrene senere stenhuggerfar Niels værksted, tegne han - med sin søster - på livet løs.

erke

en tidlige debut Efterårsudstillingen havde ikke til nogen Kunstakade-

sen vidste kun svært det var, men som kunst-

arbejdede på stedet længe. Angeren på hans blev tyk af at. Det er den stals Nielsen stolt sådan lillefinger Johannes V. Jensen stenhugger-

g befandt mig i værket, havde om at overtage stedet, da far blevet gift. Min godt job på et København. Vi is for enden af dengang lå så det, at vi ikke le. Takket være lægt kunne jeg om at tegne og af 1960'erne var at min hustru

kunne sige sit job op på sagførerkontoret og blive hjemme og passe mig, enten på Marbækvej i Frederikssund eller på Skagen, hvor vi også havde fået et sted at være, fortæller Niels Nielsen.

Maler på stedet

Det er den danske natur, der er Niels Nielsens arbejdsmark. Fjordlandskaberne omkring Roskilde Fjord og havet og klitterne ved Skagen er hans foretrukne motiver. Han har malet i Norge og Sverige og på et par rejser til Paris og Amsterdam også haft tegneblokken med.

Men udlandet har aldrig sagt ham ret meget - end ikke tanken om at bryde op fra Frederikssund har strejft ham.

- Ligegyldigt om det er vinter eller sommer, tager jeg ud i naturen med mine malergrejer. Stiller mig op og maler hvad jeg ser. I de første år var det især lige uden for Frederikssund, jeg fandt mine motiver, men nu er det fortrinsvis i Horns Herred jeg får stof til mine billeder. De seneste år har jeg vinter, forår, sommer og efterår, stået og malet på et og samme sted ved Gershøj, hvor jeg har fundet mit ideallandskab: marker i forgrunden, fjord imellem, og kyst på den anden side. Når man bare drejer sig, er det de samme ingredienser, men et nyt motiv. Årstiderne med sine skiftende farver og vejret med sine skiftende belysninger gør, at intet billede bliver en gentagelse.

Når jeg er i Skagen, er det havet og landskabet ved Kandestederne med Råbjerg Mile, jeg maler. Også her maler jeg på stedet, selv om det, når det stormer, betyder, at jeg må lægge lærredet på stranden og ned på knæ for at male. Når det regner, eller vejret er for barskt, går jeg ned på havnen og henter en friskfanget fisk, som jeg maler i en opstilling, f.eks. med en brændevinsflaske, fortæller Niels Nielsen.

Der buldres ikke

Som Frederikssund Kunstforening har for vane, når den inviterer en af »sine egne« til at udstille, er der, i forbindelse med Niels Nielsens-udstillingen i Magasinbygningen, udarbejdet et smukt katalog, som også giver prøver på Niels Nielsens talent som tegner. I kataloget skriver museumsinspektøren

for Skagen Museum, Knud Voss:

- Sommer og vinter står maleren Niels Nielsen ude i det fri for at male eller tegne naturen, som den melder sig for hans blik i landskab og marine. Det er nu om stunder ikke mange danske kunstnere, der konfronterer sig således direkte med motivet, og mange er det heller ikke, som udtrykker sig i naturalismens klart fattelige og let forståelige billedsprog. Men Niels Nielsen gør det og er med rette værdsat for sit enkle og lyriske udtryk. I alt, hvad han gør, har han et sikkert instinkt for den dæmpede og blide karakter over et landskab eller en marine i solskin eller gråvej.

Her buldres ikke; fortrolighed med naturens tone, når lyden af en kutter passerer forbi, eller når markens modne korn vifter i vinden en sommerdag, - da bliver hans billeder til.

Ikke abstrakt

Niels Nielsens kunst - små tegninger, litografier og malerier - er kendt over hele Norden og på hans »fødselsdagsudstilling« vil man se, at han gennem alle sine aktive år som kunstmaler, har været trofast over for sin glæde ved naturen.

-Jeg har een gang malet et abstrakt billede og fik det også antaget på Kunsternes Efterårsudstilling. Men det er kun ble-

vet til det ene, og det er væk nu. Jeg har ikke som andre haft mine »perioder«. Jeg maler det, jeg kan lide at male, og på den måde jeg kan lide at gøre det. I arbejdet med litografierne får jeg den afveksling, jeg har behov for, og også kontakt med håndværkere, som siger mig mere end kunstnere, siger Niels Nielsen, som stadig har gang i sine blyanter, farver og pensler.

Niels Nielsen var tæt knyttet til sin hustru, der døde i 1981 og havde menneskeligt og arbejdsmæssigt en dårlig periode, efter at han mistede hende. Men den er passé nu. I sit samvær med Kirsten Bronée har han fået familie i sit hjem, og det stortrives han med.

I 1933 - som 16-årig - debuterede Niels Nielsen med dette maleri på Kunsternes Efterårsudstilling i København. Motivet er fra Ådalen i Frederikssund, som var barndommens legeplads. Billedets far-

ver er mørkere end dem, der senere blev Niels Nielsens. De er også lagt tykkere og med hurtigere penselsstrøg. Debut-billedet er med på udstillingen i Langes Magasinbygning. Det er Niels Nielsen selv,

der har stået for ophængningen af såvel tegninger og litografier som malerier. Han har også selv valgt dem ud. Ingen af dem er til salg og mange af dem forøvrigt i privateje.